

staaes saaledes, at Forældelsen med Hensyn til private Gjældsbreve kunde indtræde Aaret efter, at Landsloven var givet, eller, da Loven, som bekendt, blev givet i 1683, allerede i Aaret 1684. Jeg siger: Jeg skal ikke paaberaabe mig dette, thi man kunde maaskee dertil svare, at allerede den tidligere Lovgivning, den, som ligger forud for Landsloven af 1683, kjendte en Bestemmelse, hvorved det var fastsat, at Gjældsbreve skulde fra et vist Aar af kunne forældes, naar 20 Aar vare gaaede. Selv om man staaer ligeoverfor en Retsforfatning, hvor den ældre Anskuelse har været den, at Forældelse ikke kunde indtræde med Hensyn til en vis Art af Documenter, saaledes som her med Hensyn til Statsforfrivninger, saa skjønner jeg altsaa ikke rettere, end at man, forsaavidt man i og for sig anseer det for hensigtsmæssigt, kan tillægge den Lov, der indfører Forældelse ogsaa for deres Bedkommende, hvad der kaldes tilbagevirkende Kraft, naar blot det fornødne lange Tidsrum er gaaet, udenat nogen Anmeldelse er skeet. Det er tvovrigt rigtigt nok min Tro, at den høitæredede Finantsministers Anskuelse om, at der burde tillægges vor almindelig gjældende Lovgivning Anvendelse ogsaa paa Statsforfrivninger, har havt nogen Indflydelse paa Lovforslagets Form. Det er ganske rigtigt, hvad min ærede Næstfademand (Madvig) bemærkede, at vi ikke maae glemme, at det ved en Høiesteretsdom af 1845 er antaget, at Præscription ikke kan anvendes paa Statsforfrivninger, at Lovens 5—14—4 ikke kan komme til Anvendelse paa dem. Men forsaavidt min ærede Næstfademand meente, at man ligeoverfor en Høiesteretsdom ikke kunde tillægge den her foreslaaede Lov en Art af autentisk-fortolkende Charakter, saa troer jeg, at han har overseet, at en Høiesteretsdom ikke er nogen Lov, samt at det dog vel var tænkeligt, at Høiesteret ved en ny Forhandling om et lignende Spørgsmaal kunde komme til den Anskuelse, at Lovens 5—14—4 kunde anvendes paa Statsforfrivninger. Selv

om det Mødsatte imidlertid maatte ansees som et urøffeligt Princip ved de danske Domstole, hvad er der da til Hinder for, at den Lovgivende Magt, naar den har en anden Anskuelse om Retsforholdet, ja, jeg vil endog sige, om den ældre Lovs Fortolkning, byder, at den ældre Lov skal gjøres anvendelig paa Statsforfrivninger. Spørgsmaalet er altsaa, som sagt, kun, om det er hensigtsmæssigt eller ikke, at den her foreslaaede Lov træder i Virksomhed saaledes, at den kommer til at faae Indflydelse paa Statsobligationer, for hvilke Præscriptionen allerede er begyndt at løbe. Men i saa Henseende deler jeg — jeg gjentager det — ganske den høitæredede Finantsministers Anskuelse. — Jeg forstaaer Lovforslagets § 2 saaledes, at den indeholder den praktiske Regel for dettes Anvendelse. Det er jo nemlig ikke Statens Tanke at ville lucrere noget for sig gennem den foreslaaede Forældelse af Statsobligationer. Det er blot Meningen at kunne komme saadanne Statscreditorer til Hjælp, der ved Uheld have mistet deres Obligationer. I saa Henseende er det jo af Motiverne Landstinget bekendt, at der allerede hos Finantsministeren henligger Andragender — saavidt jeg veed, ikke mindre end 34 om at faae nye Obligationer udstedte i forskjellige Tilfælde, i hvilke Finantsministeren efter de nugjældende Bestemmelser ikke er berettiget eller ialtfald anseer det for tvivlsomt, om han er berettiget til at udstede nye Obligationer og derved hjælpe Creditorerne. Dette kan han nemlig hidtil kun gjøre efter Loven af 31te Marts 1858 § 4, og den fordrer, vel at mærke, at der skal være tilveiebragt en høj Grad af Sandsynlighed for, at Obligationen er tilintetgjort. Men udenfor dette Tilfælde gives der jo mangfoldige andre, hvori den Paagjældende ved Uheld eller ved Tyvhaand kan have mistet sin Obligation, som saaledes maaskee endnu eksisterer, i hvilket Tilfælde det dog ogsaa er givet, at Billighed og Retfærdighed taler for, at han bør kunne komme til at udøve sit lovlige Krav. Det